Nr. 46. Lwów, dnia 13 listopada 1913. Rok II.

KORESPONDENCYA
Gal. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie.

Prenumerata:

rocznie	4 kor.
półrocznie . . .	2 „
kwartalnie . . .	1 „

Wychodzi we czwartek każdego tygodnia.

Członkowie „Spółek producentów bydła“ otrzymują „Korespondencyę“ po połowie ceny.

Nr. telefonu: 1530.

Adres: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, ul. Kraszewskiego l. 7.

Adres telegraficzny: Pecus — Lwów.

Przyszłość hodowli bydła w Galicyi.

Kto śledzi uważnie stosunki na rynkach handlowych w Austryi, ten musiał zauważyć wcale niepocieszające dla nas zjawisko a mianowicie, że z każdym rokiem, z każdym niemal miesiącem wzrasta na głównych rynkach austrjackich (głównie we Wiedniu) dowóz bydła węgierskiego. Nawet na rynkach handlowych w Galicyi, w tym tzw. niejednokrotnie „rezerwoarze bydła dla całej Austrji“, liczba świń węgierskich (n. p. na targu lwowskim) stale rośnie i zaczyna niepokoić niektóre sfery producentów. Zjawisko to nie jest dotąd należycie zbadane i dlatego pełnych jego rozmiarów dotąd nie znamy, że jednak w tym kierunku idzie tendencja rozwoju gospodarczego, o tem poucza nas współczesna fluktuacja na rynkach handlowych i obserwacja szerszej dziedziny faktów ekonomicznych.

Badając obrót handlowy pomiędzy Austryą a Węgrami, spotykamy cyfry następujące z lat poszczególnych:

Przywóz z Węgier do Austryi wynosił ogółem w r. 1900 wartość 921 miljonów, w r. 1910 wartość 1295 miljonów koron.

Wywóz z Austrji do Węgier wynosił w r. 1910 ogółem 885 miljonów, w r. 1910 — 1396 milj. koron.

Z Węgier do Austryi przywozi się przedewszystkiem produkty rolnicze, z Austrji do Węgier wywozi się przedewszystkiem produkty przemysłowe, wśród których najwyższą cyfrę wynosi bawełna i towary bawełniane (275 milj. kor.), wełna i przetwory z wełny (163 milj. kor.), odzież i stroje (109 milj. kor.), dalej wyroby żelazne, maszyny itp.

Wśród produktów, które się z Węgier wywozi do Austryi pierwsze miejsce zajmuje zboże i przetwory mączne, które wynosiły w r. 1910 olbrzymią cyfrę 486·4 miljonów koron. Wzrost dowozu zboża węgierskiego i produktów zbożowych do Austryi przedstawiają cyfry następujące (w miljonach koron):

r. 1900	r. 1910	r. 1911
361	486	597

Drugą z koleji cyfrą dowozu węgierskiego do Austrji jest cyfra, odnosząca się do bydła i to zarówno jucznego jak rzeźnego.

Wzrost importu bydła węgierskiego do Austryi przedstawia się w poszczególnych okresach następująco (w miljonach koron):

r. 1900	r. 1910	r. 1911
166	273	200

Ponadto jeszcze import z Węgier do Austryi, zaznaczony w rubryce „inne zwierzęta“ figuruje w kwocie 27 miljonów koron, import przetworów ze zwierząt 37 miljonów koron, import tłuszczów 36 miljonów koron. Ogółem wartość importu bydła i produktów pokrewnych dochodzi do cyfry ponad 300 miljonów koron.

Z zestawienia tego widzimy, że najważniejszym konkurentem gospodarczym Galicyi są Węgry, jako kraj budową gospodarczą najbardziej do naszego zbliżony. Przeto też na rozwój gospodarstwa węgierskiego i jego poszczegolnych gałęzi powinno się u nas najbaczniejszą zwracać uwagę.

Węgry starają się swoje gospodarstwo w ten sposób zbudować, aby same sobie wystarczały tj. by miały równomiernie rozwinięte rolnictwo i przemysł fabryczny. Jakkolwiek przemysł na Węgrzech rozwija się bardzo szybko — nie dzieje się to wcale kosztem produkcji rolniczej, przeciwnie Węgry wykazują coraz większy postęp w rolnictwie i hodowli bydła. Z jaką łatwością Węgrzy dostosowują się do potrzeb konsumcji, dowodzi wielka ewolucja na polu hodowli nierogacizny. Do niedawna Węgrzy hodowali przeważnie świnie tłuste, przeznaczone przedewszyst kiem na słoninę i tłuszcz. Sztuk mięsnych dostarczała na rynek wiedeński przeważnie Galicya. Gdy ceny świń mięsnych zaczęły iść w górę, Węgrzy natychmiast rzucili się na hodowlę sztuk mięsnych i dzięki pomocy rządu doprowadzili hodowlę świń mięsnych do takiej ekspanzji, że dziś zalewają swym produktem rynek wiedeński, a na targu lwowskim jest czasem więcej sztuk węgierskich niż galicyjskich. Zdaje się, że rolnicy galicyjscy nie uświadamiają sobie jeszcze należycie tego zjawiska i niebezpieczeństwa, płynącego z węgierskiej konkurencyi, która może być zrównoważona tylko postępem w hodowli bydła.

Postęp na polu hodowli bydła zależy głównie od uświadomienia zawodowego producenta i od warunków przyrodzonych w tej dziedzinie produkcyi, na której się hodowla bydła opiera. Warunki te nie muszą być u nas dobre, skoro na polu hodowli bydła mamy ogromne deficyty, stwierdzone spisem z r. 1910. Spis ten wykazał ogromny ubytek bydła rogatego. Na 2,505.079 sztuk ubyło 213.087 sztuk (—7·8%). Żaden inny kraj nie wykazuje tak ogromnego ubytku, a kraje sudeckie wykazują w tym samym okresie przyrost 36.852 sztuk (+1·1%). Przytaczano wprawdzie na usprawiedliwienie tego smutnego zjawiska cały szereg uzasadnionych przyczyn, ale to nie zmniejsza wcale fatalnych skutków tego zjawiska.

W hodowli jałownika kraj nasz wykazuje także upadek o 47.540 sztuk (—9%), gdy kraje sudeckie wykazują przyrost o 11.876 sztuk (1·8%).

W produkcyi nierogacizny Galicya stoi na równi z krajami sudeckimi, a nawet je przewyższa. Gdy bowiem Galicya wykazuje w dziesięcioleciu 1900—1910 przyrost o 46·3%, Czechy wykazują w tej gałęzi producyi przyrost o 47%, Morawa o 39·1, Śląsk o 34·2%.

Z cyfr tych widzimy, że przyszłość produkcyi bydła u nas nie przedstawia się w różowem świetle, że w pewnych gałęziach przedstawia ona zacofanie, w innych gałęziach ledwie dorównuje krajom innym, na rynkach zaś państwowych nie wytrzymuje Galicya konkurencyi handlowej z Węgrami, które wyrastają obecnie na groźnego konkurenta Galicyi na polu produkcyi rolniczej i hodowli bydła.

Kronika.

Zapobieganie i tępienie pryszczycy. Namiestnictwo lwowskie wydało do wszystkich Starostw następujący okólnik:

Istnienie pryszczycy jeszcze i nadal w niektórych krajach koronnych i w państwach sąsiednich budzi poważne obawy, że przy ożywionym obecnie ruchu handlowym bydłem zaraza ta może być z łatwością ponownie zawleczoną do Galicyi. Wskutek tego c. k. Namiestnictwo, powołując się na reskrypt c. k. Ministerstwa rolnictwa z 13. października 1913. L. 42.497, poleca c. k. Starostwu rozwinąć szczególniejszą czujność i zwracać baczną uwagę na obrót zwierzętami racicowemi w powiecie (mieście). W szczególności należy dopilnować ścisłego wykonania przepisów o peryodycznych rewizyach zwierząt, ich legitymowaniu paszportami, oględzinach zwierząt przewożonych kolejami i nadzorze fachowym w rzeźniach i na targach. Przyczem zaznacza się, że o wykonywaniu tych czynności będzie się c. k. Namiestnictwo przekonywało przez swoje kontrolne organa weterynaryjne.

Celem zapewnienia chętnego współdziałania właścicieli zwierząt w stosowaniu środków ochronnych winni referenci weterynaryjni, stosownie do instrukcyi służbowej ogłoszonej rozporządzeniem ministeryalnem z 17. listopada 1909, przy każdej nadarzającej się sposobności zaznajamiać ludność z celami policyi weterynaryjnej i pouczać ją o istocie pryszczycy, sposobach jej szerzenia się, środkach zapobiegawczych, dalej zalecać jej jak największą ostrożność przy nabywaniu zwierząt racicowych i podnosić z naciskiem, że dla zapobieżenia rozwlekaniu pryszczycy za pośrednictwem ludzi, konieczne jest, aby właściciele zwierząt pilnie przestrzegali, by obce osoby i niepowołani nie wchodziły do ich stajen i wogóle nie stykały się w jakikolwiekbądź sposób z ich zwierzętami.

Na grożące niebezpieczeństwo przywleczenia pryszczycy do kraju zechce c. k. Starostwo zwrócić uwagę istniejących w powiecie korporacyi rolniczych z prośbą, aby także i one ze swej strony wpływały na właścicieli zwierząt, aby we własnym interesie ściśle przestrzegali przepisy weterynaryjno-policyjne, a przedewszystkiem, aby donosili bezzwłocznie o wypadkach zachorowania zwierząt wśród objawów, wzbudzających podejrzenie pryszczycy.

W końcu poleca się c. k. Starostwu wezwać referenta weterynaryjnego, aby w razie pojawienia się pryszczycy w powiecie przeprowadzał dochodzenia jak najściślej i śledził z największą gorliwością i energią za źródłem zarazy, gdyż skuteczne jej tępienie zawisło w pierwszej linii od rychłego wykrycia pierwotnych ognisk choroby.

Ceny chudych wołów 2 — 3 letnich poszły obecnie na targach galicyjskich w górę (70 — 90 hl. za 100 kg. żywej wagi), ponieważ zakupują je ci włościanie, którzy zdołali ocalić część choćby lichego siana. Woły takie dadzą się przezimować, choćby przy lichej paszy, do wiosny, z wiosną zaś dadzą się użyć albo przy robocie, albo na opas.

Posypywanie wozów transportowych. Ministerstwo kolei wydało okólnik, zwracający uwagę naczelnikom stacji na to, że wozy, przeznaczone do transportu bydła, nie są należycie posypywane przypisaną pościółką, wobec czego bydło zwłaszcza przy lekkich zderzeniach wozów kaleczy się i naraża zarząd kolejowy na konieczność wypłacania znacznego odszkodowania właścicielom bydła.

Ministerstwo rolnictwa wzywa więc kolejowe organy, aby przepisów co do dostarczania pościółki w należytych ilościach i gatunkach ściśle przestrzegały

Sprawozdania z targów.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, dnia 7. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 60, bubajów 11, krów 193. Razem bydła grubego 264 sztuk. Jałownika 161 sztuk, cieląt 183, owiec (kóz) —, nierogacizny gal. 398, nierogacizny węgierskiej 175. Razem 1181 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Wołu opasowego od 68 do 110 kor., wołu

chudego na opas od 00 do 00 kor., buhaja od 70 do 80 kor., krowy rzeźne od 44 do 78 kor., jałownika od 44 do 80 kor., cielęcia od 82 do 116 kor., nierogacizny gal. od 94 do 116 kor., węg. od 116 do 120 kor.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, 12. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 116 szt., buhaji 9 szt., krów 88 szt. Razem bydła grubego 313 szt. Jałownika 261 szt., cielat 176 szt., owiec (kóz) — szt., nierogacizny galic. 388 szt., węg. 212 szt. Razem 1250 szt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj za 100 klgr.: Woła opasowego od 66—108 kor., woła chudego od 00—00 kor., buhaja od 70—84 kor., krowy rzeźne od 40—76 kor., jałownika od 40—78 kor., cielęcia od 86 do 114 kor., nierogacizny gal. od 94—114 kor., węg. od 112—120 kor.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, 7. listopada 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 120, wołów 234 krów 179, jałówek 124, razem bydła rogatego 660. cielat 241, owiec i kóz 73, nierogacizny 600, szt. Razem 1604 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi, Buhaje od 48 do 86 kor., woły od 58 do 92 kor., krowy od 43 do 70, jałownika od 50 do 82 kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi nierogaciznę od 140—164 kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 100—240 kor., woły od 300—400 kor., krowy od 125 do 260 kor., jałownik od 82—230 kor., cielęta od 30—72 kor., owce i kozy od 20—30 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 1060 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 295 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 191 sztuk, nierogacizny — sztuk.

Ceny powyższe obliczono bez dopłaty akcyzowej. Zostało niesprzedanych 58 sztuk bydła rogatego.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 11. listopada 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 29, wołów 48, krów 24, jałówek 14. razem bydła rogatego 115, cielat 299, owiec i kóz 7, nierogacizny 440, razem 861 zwierząt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od — do — kor., woły od — do — kor., krowy od — do — kor., jałownika od — do — kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do kor.

Bitej wagi: Nierogaciznę od 156 do 168 kor., tłuste węgierskie po — kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 120 do 330 kor., woły od 250 do 400 kor., krowy od 150 do 220 kor., jałówki od 100 do 300 kor., cielęta od 30 do 71 kor., owce i kozy od 25 do 32 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 670 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 119 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 22 szt.

Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej. Zostało niesprzedanych 50 sztuk bydła rogatego.

Targ bydła rogatego we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 10. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: 2508 szt. bydła rogatego z tego: bydła tucznego 1758, bydła z pastwiska 61, bydła chudego 689; według gatunków 1259 wołów, 589 buhajów, 512 krów, 148 bawołów.

Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła dostawiono — szt.

Poza targiem zakupiono 19 szt.

W porównaniu z targiem z ubiegłego tygodnia był dzisiejszy spęd o 1897 sztuk mniejszy, a to spędzono o 1191 szt. bydła tucznego mniej, o 198 szt. bydła z pastwiska mniej, o 508 szt. bydła chudego mniej, zaś według gatunków dostar zono o 1082 szt. wołów, 327 buhajów, 335 krów i o 153 bawołów mniej.

Według pochodzenia dostawiono z Węgier 1856 szt., z Galicyi i Bukowiny 67, z innych krajów austr. 585 sztuk.

Ceny: galicyjskie woły liche 95—100, średnie 102—108 prima 100—112 (wyj. 000). Węgierskie woły liche 76 do 86, średnie 88—94. prima 96—100 (wyj. 000). Niemieckie: woły liche 90—96, średnie 98 do 108, prima 100 do 106, (wyj. 000), buhaje 72—96, krowy 76—98, bawoły od 40—60, bydło chude od 36—60 za 100 kg. żywej wagi.

Tendencya: Z powodu stwierdzonej na targu pryszczycy jeszcze w zeszłym tygodniu spęd był znacznie mniejszy, tak iż wszystkie gatunki bydła poszły w górę przeciętnie o 6 do 8 hal. na kilogramie.

Targ trzody chlewnej w Wiedniu.

Wiedeń, dnia 11. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 16.444 sztuk, z tego 5069 szt. mięsnych, w tem 3399 galicyjskich, 11375 szt. tłustych. Przez organizacye rolnicze 1139 szt., a to: Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej 594 szt., organizacye inne 545 szt.

Ceny sztuk galicyjskich: wybrakowane od 100 do 110, (wyj. —), średnie od 112 do 128, lekkie prima od 130 do 136, (wyjątkowo —), ciężkie prima od 128 do 136 K., (wyj. 000). Ceny sztuk węgierskich: prima od 106 do 111, średnie od 104 do 109, stare i lekkie 96—106. Ceny szt. z Moraw: prima od 130 do 140, (wyj. —), za 100 kg. żywej wagi.

Tendencya: Z powodu zmniejszonego spędu a żywszego popytu ceny poszły o 6 do 10 halerzy w górę.

Targ bydła w Pradze.

Praga, dnia 10. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 421 szt. bydła rogatego, a mianowicie: czeskiego 284 sztuk, galicyjskiego 137 szt., węgierskiego — sztuk, styryjskiego — sztuk.

Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła i trzody chlewnej 00 sztuk.

Wedle gatunków spędzono 122 wołów, 127 buhajów, 141 krów, 31 jałownika i 00 bawołów.

Przez Zastępstwo Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej w Pradze sprzedano 00 sztuk bydła rogatego i 39 sztuk trzody chlewnej.

Ceny za 100 kg żywej wagi bez opłaty akcyzowej:

Bydło czeskie: woły 72—108, prima 109—118 (wyj. 119—124), buhaje 69—94, (wyj. 000), Krowy 71—96

Bydło galicyjskie:

Woły 00—00 K; buhaje 62—92 K; krowy 34—78 K. jednoroczne woły i jałówki 56—68 K.

Bydło węgierskie: Woły 000—000, buhaje 00—00, krowy 00—00, bawoły 00 K.

Bydło styryjskie: woły 000—00, buhaje 00 do 0.0, krowy 00—00.

Trzoda chlewna poch. galicyjskiego netto:

Prima (praskie) lekkie 100—108, secunda i tertia 94—100, ciężkie nad 100 kg. 96—102.

W ub. tygodniu t. j. od 3. do 9. listopada sprawiono w rzeźni 10984 sztuk trzody, z tego pochodzenia galicyjskiego 8835 szt., bukowińskiego 1275 szt.

Tendencya: Przebieg targu był wskutek zmniejszonego spędu żywszy.

Wydawca: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie. Redaktor odpowiedzialny: ADAM MNISZEK

Z Drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 31.